

Continuant amb les investigacions sobre els moviments migratoris a la Conca de Barberà avui volem deturar-nos en el fluxe conuenc vers la comarca de l'Urgell, concretament la seva capital, Tàrrega. Segons el cens del comte de Floridablanca, publicat per Josep Iglésies, aquesta vila l'any 1787 comptava amb 2.866 habitants, xifra que augmentaria el 1800 quan ronda les quatre mil ànimes, ara bé en anys posteriors, a causa de les crisis agràries, epidèmies i els estralls de la Guerra del Francès perderà població, baixant als 3.500 l'any 1825 **(1)**. Un prevere de l'època relata que el 1822 hi havia secada per la qual cosa es tragué en processó la relíquia de les Santes Espines, el 23 de març de 1823 caigué una gran nevada sobre el terme que malmeté la collita de blat, amb l'agreujant de les males anyades dels anys 1816-1817, i la plaga d'orugues del 1818 sobre la vinya. El trienni liberal (1820-1823) obligà a l'exclaustració dels religiosos dels tres convents, el del Carme, Sant Agustí i la Mercè **(2)**. En aquest context de crisi econòmica i conflicte entre absolutistes i liberals que conduirà a la Guerra dels Malcontents, (1827), hem d'emmarcar l'anàlisi dels immigrants naturals de la Conca que residien a Tàrrega l'any 1825, que no arriben a la quarantena, concretament 37, xifra que suposa sols un 1 % del total demogràfic de la vila. La distribució per sexes és molt similar, amb un lleuger predomini dels homes (51 %) sobre les dones (49%). La distribució geogràfica també és significativa, així la zona de la Baixa Segarra, amb la seva capital econòmica al capdevant és la que aporta més individus (62 %).

Estadística d'immigrants de la Conca de Barberà a Tàrrega el 1825 per municipis

Conca estricta (14)

- Barberà de la Conca: 1
- Blancafort: 2
- Montblanc: 4
- Rocafort de Queralt: 1
- Sarral: 1
- Senan: 2
- Solivella: 3

Baixa Segarra (23)

- Passanant: 2
- Les Piles: 1
- Pontils: 1
- Santa Coloma de Queralt: 11
- Segura: 5

-Vallfogona de Riucorb: 3

Total: 37

Dels catorze homes on hi consta la seva professió solament quatre es dediquen a la pagesia. Segueix l'artesanat, predominant el ram del metall (dos serrallers, un ferrer, un calderer) i de forma puntual el vidre (sobretot la venda), el vidrier era de Senan, un poble especialitzat en aquest treball. En el sector terciari hi trobem a un negociant de Safrà de Rocafort de Queralt, un escriptor colomí empresonat, dos llecs residents al convent de la Mercè, un originari de Montblanc i l'altre de Barberà de la Conca, ambdós arribats a Tàrraga durant la Guerra de Napoleó (el 1809 i el 1814) i finalment a un metge de Vallfogona, Tomàs Sicart Puig, nat en aquesta vila el 1783, fill d'un altre galè, Josep Sicart. Estudià a Cervera i practicà a Barcelona **(3)**.

Oficis dels immigrants de la Conca de Barberà a Tàrraga (1825)

Sector Primari (4)

Agricultura

-Pagès: 2

-Jornaler: 2

Sector Secundari (5)

Artesanat

Metall

-Calderer: 1

-Ferrer: 1

-Serraller: 2

Vidre

-Vidrier: 1

Sector Terciari (5)

Comerç

-Negociant de safrà: 1

Professionals

-Escriptor: 1

-Metge: 1

Església

-Religiosos: 2

Total: 14

Una altre variable a comentar és amb qui es casaven les dones conques,algunes ja emigraven amb el marit de la mateixa localitat i fills, és el cas d'un matrimoni pagès de Solivella i un de jornalers de Segura, en trobem d'altres maridades amb homes de la mateixa comarca, de l'Urgell (Tàrraga i Guimerà) la Segarra (Montornès) o l'Anoia (Pujalt), sempre en una àrea propera, de viudes sols en comptem dues. A l'inversa documentem a immigrants de la Conca casats amb dones de la mateixa comarca, l'Urgell (Guimerà, Tàrraga i Verdú) o el Solsonès.

Oficis dels esposos de les immigrants de la Conca a Tàrraga

Sector Primari (3)

-Pagès: 2

-Jornaler: 1

Sector Secundari (4)

-Espardenyer: 1

-Sabater: 1

-Vidrier: 1

-Moliner: 1

Sector Terciari (5)

-Comerciant: 2

-Botiguer de teles: 1

-Traginer: 1

-Metge: 1

Total: 12

Alguns oficis d'elevada mobilitat propiciaven les migracions, a voltes de caràcter temporal i altres definitiva. Tot i que alguns arribaren a Tàrraga ja a finals del segle XVIII (sobretot menestrals) la majoria ho fan després del conflicte amb els francesos i en un període marcat per la crisi econòmica i enfrontaments socials.

NOTES:

(1) "Evolució numèrica de la població a la Tàrraga de l'antic règim: una aproximació (1497-1825)", *Urtx* (Tàrraga), 1 (1989), ps. 23-38.

(2) Gener Gonzalvo Bou, "El manuscrit del Dr. Pere Ribera (1810-1840)", *Urtx* (Tàrraga), 4 (1992), ps. 153-166.

(3) Josep Danon Bretos, *Aportació a l'estudi de la medicina a Catalunya 1768-1827*, Barcelona. 1975, p. 89.

Apèndix documental. Immigrants de la Conca de Barberà a Tàrraga segons el padró d'habitants de 1825

Conca estricta

Barberà de la Conca

-Ramon Grau, ea. 52 (1809), llec al convent de mercedaris. En el mateix any i lloc hi vivia un frare originari de Prades (Pere Català).

Blancafort

-Antoni Civit, jornaler, ea. 32 (1802), la seva esposa era de Solsona. Tenen un fill de 17 anys nat a Tàrraga.

-Maria (?), ea. 14 (1809), casada amb l'espardenyer targarí Ramon Carreño, el qual consta com a alferes reialista. A Tàrraga tenen cinc fills.

Montblanc

-Teresa (?), ea. 27 (1801), casada amb un vidrier de Senan.

-Esperança, vídua Roca ea. 16 (1784).

-Lluís Cendrós, serraller, ea. 21 (1790), la seva muller és targarina. Tenen dos fills nats a Tàrraga (Antoni i Lluís). El darrer del mateix ofici patern i tinent voluntari reialista.

-Cristòfor Major, llec, al convent de mercedaris, ea. 31 (1814).

Rocafort de Queralt

-Josep Llobera, negociant de safrà, ea. 32 (1814). La seva muller era de Guimerà. Tenen dos fills nascuts a Tàrraga (Caterina i Sebastià).

Sarral

-Francesca (?), casada amb el sabater Francesc Anglès (Inglès en el document original). Tenen quatre fills dos nascuts a Guimerà i dos a Tàrraga.

Senan

-Ramon Bosc, serraller,ea. 30 (1805),la seva esposa era de Tàrrega,vila on tindran un fill (Ramon).

-Antoni Pallissó, vidrier,ea. 33 (1801).La seva esposa era de Montblanc.

Solivella

-Josep Messeguer,pagès,ea.37 (1817).

-Teresa,muller de l'anterior,ea. 37 (1822).

-Antoni Messeguer,ea. 17 (1822),fill del matrimoni anterior.

Baixa Segarra

El Fonoll (Passanant)

-Magdalena (?), ea. 21 (1821),casada amb un moliner de Guimerà (Antoni Capdevila),els seus fills són nascuts a Tàrrega.

Passanant

-Rosa Vergonyó,s. ea. 1 (1812).Era filla d'un pagès de Tàrrega,la mare de la primera era del Talladell.

Les Piles

-Antònia Recasens,ea. 31 (1823),casada amb un metge de Vallfogona.

Pontils

-Antoni Florensa,pagès,ea. 40 (1825),estava empresonat.Feia mitg any de la residència a Tàrrega.

Santa Coloma de Queralt

-Josepa (?)ea. 3 (1803),casada amb el comerciant Josep Segalà,tenen quatre fills nats a Tàrrega.

-Coloma (?),ea. 22 (1811),casada amb un comerciant,tenen dos fills nats a Tàrrega (Ramon i Josep Morera).

-Magina (?),ea. 20 (1815),casada amb un traginer del Mas de Bondia (Montornès de Segarra), arribat a Tàrrega el mateix any (en aquesta vila tenen tres fills).

-Raimunda (?), ea. 24 (1820).El seu marit era un botiguer de teles. Tenen tres fills (Felip, Magí i Antònia Niubó).

-Maria (?), casada amb un pagès (Pere Pont), del Conill (Pujalt,Anoia),ea. 8 (1811).

-Josep Calvet, la seva muller era de Tàrrega, vila on hi neix un fill (Antoni).

-Maria, vídua Martí, 66 a.

-Joaquim Minguell, 33 a. La seva esposa era de Verdú.

-Josep Roig, escriptor, ea. 28 (1825). Només feia un més que estava empresonat.

-Joan-Baptista Santromà, ferrer, ea. 6 (1794). La seva esposa era de Tàrraga. Tenen un fill nascut a la capital de l'Urgell. En el padró la grafia és Sanramà.

-Pere Santromà, calderer, ea. 1 (1794), casat amb una dona de Tàrraga, en aquesta vila tenen tres filles. En el padró la grafia és Sanrama.

Segura

-Jaume Saltó, jornaler, ea. 13 (1800).

-Josepa (?), muller de l'anterior, ea. 17 .

-Josep Saltó, fill de l'anterior.

-Cecília Saltó, germana de l'anterior, 3 a.

-Maria Saltó, ea. 0 (1825), germana de l'anterior.

Vallfogona de Riucorb

-Tomàs Sicart [Puig], metge, ea. 39 (1823). La seva esposa era de les Piles. La primera filla nascuda a Tàrraga és Antònia (1823).

-Llorenç Sicart, ea. 6 (1823), fill de l'anterior.

-Ignàsia Sicart, ea. 8 (1823), germana de l'anterior.

Abreviatures: ea: edat d'arribada (entre parèntesi l'any), a: anys.

Font: Arxiu Comarcal de l'Urgell, Fons municipal de Tàrraga, Padró d'habitants de 1825, signatures: 3829-3830.